EUZKADI
-ERIJETATIKO IZPARAK

Ea

ANTZERTI

Irugarita egoan lez antzerti (teatro) jai edef eta ikusgari bat egin zan juan dan domekan emengo batzokian.

Aspaldiltik gertuta egozan "Nekane" eta "Uste dinat" antzezatu ziran etu bat edefto egin be. Batez be azkenengo onetan amaikatxu bafe eragin euskuen gure antzezlari pinok. Paperak eurak bafegaitiak ba'dira be gure neskatilak gutxik eta saltzarik emoten ba'dakie. Praketan estu ebiltzan gixon lodi mardulak be ikusi genduman, ba, barjari eutsi ezinda.

"Maien-en papera jasan egin eban gero Montserat'ek. Eta "Texantoni-rena? Naberan'dar Miren'ek zentzuak yaukozan bafe eragiten Erkiaga'tar Miren, ostera, gogor eta zinai agertu zan gero "Markesa-rena egiten! Alako markesa asaferik! Erderia erabilten be esta beza motela Zarakondegi'tar Miren'tar Bilondo esango eban Rencanova'ko markesa berbera zala. Onek atang ebazan uxiak, Baj gatza edefte emon ba bere zeregiñari Jugristi'tar Miren'ek be saltzarik emoten ba'dakil. Ofsilibo nai genduez ikusi beste efetakuag berak egin eban lez "Kontxesi" egiten. Eta Agurtzane? Bestiak edefto egin ba'eben onek eztau euren lotsarik. Antzezlari yayo ta ona dogu beran.

"Nekane" egin eben gastetxuak be txaio ugari irabazi eben. Lizano'tar Begoñe, Itziar, Baratukua'tar Begoñe, Elizabete Ester, Jone eta abaf edefto egon ziran euren zeregiñetan. Baña ufengum bildurfak botata obeto egingo dabela uste dogu. Lotsarik esta eutki biaf teatruan, ezta?

Eguenian be jai su bafiro egiteko ibili ziran, baña zef esan ugari ibili zan eta jayak pofot egin eban. Ainbesterako bilduta neskatilak ef esaten zanegaitik?

ERIOTZA.—Iljetxakuak attuta asteaftian il zan Larzabal jauna, Lekeitio'ko. Eguaztenian egin zan obiratsa eta gente ugari juan zan. Goyan bego.

SORGINTXU.

Arrankudiaga

POZTASUNA.—Emengo, Aifon ta da, deko notifiak ez dira azafe ardoa eldudela entzun dutenean. ¡Ez da ala Praixku!

AGURTUA.—Emen aguftu degu bera, sendia etorfita Balazar'tar Adrian gaztil gastea. Ifuraide.

Aki euek gafbi edo Ikusteko modua; dauden, bestela batzuetko on batzuak biaiko dizkiyogu.

Zeanuri

Posez beterik aftu beaf dogu gure aftean lenengo aldiz gure ikzuntza matian yatofiean EGPUNA. Gure azabakandik yatofiean ikzuntzau ixango da gure abefi matian ikiljurik onena atzerikerj da Itz lot da zantafak ondatzeko "Afugain" idazle argiak difiean "Azkena Onaren Zaingoa" aibalt iazteren sofiu beaf itzlake.

Tamala da gaste asko gudari aftean efdera uizean itz-egiten ikusten, zari askotan ardurabakotasuna nagatik eukeldu utzak izanda. Nik emen zari esan dautajedag Afankudiaga, Miravalles, Artigoitiaga da Ingusatkoak da ba! Afatia'n daukagun Lemona efikoak gustelako efi batzuetako tez erdea ikzten itz egiten. ¡Au esta lotsagaria iralcufie malia! Baña aten gabiltza ba guda onetan azkatasun bila baño bestetan. Eztogubs ikzkiurik onena geure ikzuntzea ofetarako?

Esta ikusi gure arerioak aunok sartu diran toki gustietan gure ¿zate gue, tia lendu gurarik datozala jaupari sux, keltzalesk il da geure ikzuntza ondatu. Ba ori sentimiak iginten dabena da bilerik onena dala gure elea mafatuten esan beaf doguna egiz gipuzkoafak diraia baru, ikzuntzea guk baño mafengo daude.

Emen efi-onetan doguz Ubides, Olerias ta Nafarate'ko biskantfeak refugiau ado ezzankie etorfita ba pozos beterik esan beaf dogu gure ikzuntzea erabilten dabela.

Efi onetatik gudari direnak aiebat guste dira. Gorbea iberlanda da Afatia kompafnian Sf'en bai mutil.

Lengo aldian aftzafak urtero lez lanak edo afiuleak zaldu ebezan, 680 afoa, 95 jaurefkoak bolketa onefk efi onetakoak. Ubidea'koak 136 afoa da Aretza'koak 60 afoa.

Gudagala okelea urifuez doya efi onetan be, bioz da saldi gauzea be aurez daroadie aragitegireko. Emen 6.000 on bat ganadu gofi guda euretik izango zan, baña, orain zerbait gitxiago.

Baso ganadu edo abere danek bildurez eroan estoyoen guda lefoetara ardi da ganetikoak. Ardia da emendu gitxikoa akilonetan yuteko.

Orain efotetara be lagune ugari dabil urun bliq da baserietara baba-gofi da abaf ezke.

Baña ondiño yentea mezke dago gudari aftean be txakofa ugari muntureau da abaf.

BASERITAR BAT.

Mañari

ARDAUA BE... — Mama-gozua beJaster-iastertxo eiduko, dala difue. Izpaf gozo onek, amaikatxu postu ixangogo yok; gixonak batez be... Aspaldiz, estafi legortuak ezotu gurean dagoz ta.

Orain beste gauza bat baña... ardau banaize ori, gixon artian bakafik egin biaf ikzakela, difue andrak eta umiak, esnig be naiko dabiela ta...

Ofa, gauza, argi ta garbi "Txandrez,'ek ebatzita.

"Gozoa edo gazija, bakotxak bere eretxija".

NEUK BE ONDO DERITXAT. —

Euzko-ikaskien gogoen-aldeako elizkizunari ondo baño obeto deritxat. Gu da-ankefau dala-ta, ainbat aizkida on bestalderatu yakux... Eurekaz saritan gomutau biaf gara; euren gogoen-aldea egunoro otoiz egingo dogu.

"Aberi" aberkide zintzua be, paziz tak erall ebela edo. ¡Tamala! Bera zan ona ta alaya! Bere esakera polit eta bafegafiakaz amaikatxu bafe egiten gendun... Ume baten bijotza eban... Bego zeruan "Aberi" aizkide ona.

Goyan begoz danok.

Euzko guda-oñetan

Elorio.—Atzoko eguna ere ez zan zarapada aundikoa izan gure guda-oñetan. Etenka-etenkako sutunpurik gabeko egunik gutxi dira. Atzokoan ere Otxandiano-Ubidea Ingurune tan arerijuaren artileria txatro asi zan geure guda-oñetara sutunpaka baiña, bai geuretafak laister asko ta adoretsu erantzun ere. Euren obusaz ez zuten gure guda-oñetan kalte txikienik sortu. Guretafek erantzuten asi gitzaionean, laisteí amaitu ziran areriuaren sutunpok.

Elorio-aldean geure artileria ere fak eman zion lenengo erantzutxoari. Areriuaren guda-oñetara egoki egin zuten gureafak sutunpakada.

Elgeta ta ostontzeko guda oñetan ez zan ezer befirik jaso egunaren buruan.

Bilbao'ko izparringijak diñuena

"Euzkadi"

"Obediencia y disciplina" ixenpurututen dau lenengo zefendako idazlana.

Eta bera azalpurubu egiko, aurtemin Azaña'k oguzi ixan ebazan itz onetik befidazten dabezala diño: "Guda-efiketak esan-era bat baño ezta: Arduradun Jauflaritza'ri yaokan itzala ta eskumendetasuna ixatia."

Euzko-Erijak egin biaf ori ondo ikasita dankala dilo. Alan be, baña, indafidezko menbetasunaren adiskidda, iñoz ez ei-da ixan Euzko-Erija.

Beraz, emen, Jauflarit-a'k ez dau zigora erabili biafik, bere jaufpian daguan Erija efi ikasija dalako.

Jauflaritza'ri yaokan itzala ta eskumendetasuna ixatia bai yakala esatia, baña, biafekoa da, bater-be Euzkadi'ten ixatia afiskuan aurkitzen dan matxinada-aldi onetan.

Jauflaritza'ri yaokan neurfijan eskumendetasuna ixatiak jopuizarik ez-i-da, bafiz, erta lotsagafizko buru-makufitarik be. Gurasu ta seme-alban aftian uafituten dan nagosi-menbetasuna, kalsar-lopuizagandik, ufun dagoz, ba.

"Tierra Vasca"

Efi-alderdijen beinbeingo eginbiafik artdaratsubena gudea irabastia dala diño. Baña gerioko etorkizunatzaz eldoztutia be, ondo ikzakena dala, geluten dau.

Langilliak orain afte jasan ixan dabena berisala astutekua baño auditxubagua ixan dala agertuten dau. Beraz, gudea irabari -ondoren, orain afte zigofpian bixi ixan diran langilliak, beste bixi-era bat gurako ei-dabe.

Deuzestuta geratuko dan gixafte ezeskafijaren aus-aftetik jasoko ei-da, baña, beste gixafte bafi bat, langile ta enparau ko sorijoneko egingo dauzan gixafte gixabidestuna.

Langillien koldarkeri bako ekiñak eta kemenak menpetuko ei-dau arcyuen naguafisauna, axke ixateko jayo siran gixon eta efijei yaoken azkatasuna ta sorijona loftuteko.

"La Gaceta del Norte"

Azaña'ren itzaldijatzaz idasten dau lengo zefendako idazlana.

Erkal-a lendakarijaren itzaldijari egoki deritxo. Azaña'k oguzi ixan ebazan itz batzuk ogiztia, biafekoa ei-zan. "¡Guda gitxiu daiguu!" "¡Guda ansatau daiguu!" Asmo edef onek, baña, beinbeingoz beintzat, beste erantzun au baño ez ei-dauke: "gudea ¡jafatu".

Norberak ekafi bako gudeari, norbera aldeztubo ba da aldeztu, jafatu egin biaf yako, ba. Jafatu ta euntsi, euntsi ta irabari...!

Azaña'k bere itzaldi edefian esan ebanentz, efi-alderdiak atzefiko laterijakaz lotu barik aurkitzen dira, ta axke axke aurkiftu be. España'ren aunditasuna oyuka eskatzen daben gudalburu azaldarijak, eurren aldetik, ¿bardin esan ete-legike...? Gudalburu azaldarijak atzefifafai salduta da gozana, ludi gustijak dakijana da. Benetako Erkala, ez ostera: au axke be axke aurkiftzen da, ifungo latefigas ezetarika lokafi-aftuemonik barik.

"El Liberal"

Oviedo'tzar ikasten dau, ta edentuta daguan guturijaren ilamuba gogoratuten ya ko Oviedo afaizen daben'an.

"España" paxioztafen guda-ixontzi itxaslapurfak Asturias-ko itxasertzaj oldaftutari emon ei-dautso.

"Velasco" autxinako itxaslapuf-lagunak ez ei dautza orain lagunduten, baña, Orain beste lagun batza Asturias-alderatuten ei-da; dolotaf guda-ixontzijaz.

Paxoztafen guda-ontzijak, orain, dolotafak esaten dautsena egiten ei-dabe. Hitler en jopubak ei-dira, ba. Eta jopubak uganabak esaten dabena ixil ixilik egin biafa ixaten ei-dau.

"España" azaldarijen guda-ixontzi lapufak Asturias'ko itxasertzeta raturia astur riastafai oldaftuten dautsen bifaftian, Oviedo'ko paxioztafak koldafaren koldafea kiliduta ei-dagoz. Euren gofotua, bafiz, espetxetuta aurkitzen diran gixagaituen odolian esatan ei-dabe. Oviedo edentuta aurkitzen, ei-da, arkenengo ifamuko ostikodetan...

"El Noticiero Bilbaino"

Euzkadi'ko guda-oñetako izpafak damokauz. Eta egun gustijetan lez, paxioztafen aldetik efi-aldezlieksanunta datofzan gudarijen izpafa dakafzku.

Atzo be, ba, efeketien surjento bat ekiru palankista efi-aldezlieksanuta e-tziran.

Arkenengo efi-aldezlieksanuta ixan diran paxioztaren gudarijak, napafafak ei-dira. Euretatik iru, Fitero'kuak.

Gudari ofeik, baña, "efekete" ta "palankista" egin ixan ba-ziran, euren bixitzeak gaizkatutuafen egin ei-ziran. Bestelan, ba, berala sutoska eraligo ei-ebezan.

Eta efi-aldezlieksanuta beste asko be paxioztafen aftian ba-dirala esan dabe.

"Euzkadi Roja"

Lugin-efiketa biaf biafeko efiketa dala diño.

Basefifafak efijarentzaj irabazi biaf dirala uste dau. Baña ez apuf baterako, ikasbidez sendotuta baño.

Basefifafak euren basetxja mafe ba ma-fe ei-dabe, ba. Era maietasun ori ei-da eraparuko gauza gustijak aztuta euren basetxiri begira imiñen dabezan zijua.

Gipuzkoa'ko lugiñak dakafzkua ereduztat. Arei, ba, euren basetxiak afiskuban ikusi ixan ebezan orduban, paxioztafen igesi Rizkai'ratu ziran efi-aldezliakin etofi biafian, bertan, euren basetxie-an geratu ei-ziran. Eta euren basetxieta geratuez ori, euren bixitza gustijan exagutu ixan eben basetxiaren maietasuna ixan ei-zan.

Maiatzun ofen golik daguan abefi-majetasuna be irakatsi biaf ei-yake. Eta ofetarako irakaslerik onena, lugintza-efiketa ei-da.

"Euzko-Langille"

Lateff-Batuben lendakarija dan Roosevel'ek guda au burua oguzi ixan dauzan itzak dakafz lenengo ingoskijan, batetik besteañoko lefo lugietan idatzifa ekafi be.

Beste guda bafi batez lofatza ikusi ixan dauzan, Latefi-Batubetako kapitalistasunarena, edo efi itza entzun ixan dala, diño. Era Roosevelt lendakarijaren gardis, efijen aftian askal-jaufkeren sendotu dedintzat, gixafte-bidezko auferakuntza gustijak Jauflaritza'en egifarabetaratu - egin biaf ei-dira.

Quetpo bafitsubaren argazkija be, lenengo ingoskijan argifaltzen dau. General -ixeneko azaldari au, baña, etoltzat agertuten dau, alantxe da ixan be-ta.

"Utzufe" euzel idazlak, bere "etiko" "Naskaldiak" gaikerara idasten dau. Ispartzu datof "Euzko-Langile".

Portugal ixarto

Gobernua estututen asi da

Lisboa.—Gobernuak efi bafuko egoerla aztertu ondoren egoera txafa dala adierazo dau. Ez bonbak egin dabezan kaltiakajtik, bildur zabaltzale eralgunza bat dagoalko baño.

Nere Bordatxotik

Bildutako Sortatxoak

Denboraldi xelebreak izaten dituzu ihoiz. Euri itxura galantak, gañeko laño moltzuak, eta euririk ez.

Ufena, bateko bestera.

"Gauf egurasi beafean galtuk; izaf galenak bere egunetakan baz izango dik."

¡Zakufan aiera! ¡Egurkiafen astafenik ez!...

Uneoro Europa'ren gañeetik dakusgun laño moltzu pilakatuak zer ekafi lezaguleen igertzen esta erez.

Ure batzutan jasorik makufen eta beldurgafieng dakafkigula dirudi, ta aldi gutxira, egurkiaren printza gozotan pozkiddatu beaf degula.

* * *

"Fascismoa"ren berj aspaldiandik dezute; zer gogai duten ba-dakizute, zerek beltratu dabiltzan eta bai.

Aundinaikeria indafkeria, Jabetasun-naia.

Aundinaikeria, beste guzien gañetik eurak nai dutelako, asmorik makufenez, munduaren lau' exkiñetan eurak agindu nai dutelako.

Indafkeria, gizonari oldoaten, edo nai duan eran pentsatzea eragotzirik, indarkeria eureganatzen dutelako.

Hitler'en gixa, ogirik espada ere, kañoien zale dirulako; itz bateau, dena indafej eta derioenan nai dutelako.

Jabetasun-naia, Abisinia, Baleares, Marruecos eta abar, eredu dirularik, España, Txekoeslobakia ta abarezaz jabetzea beste asmorik ez dutelako.

* * *

Italiaf eta aleman olaren kukurukua entzun da orden, ta Efusi, Prantzi ta Ingeles olafak kokilago ez diralarik, indaftsu ta kementsuago erantzun dute.

Estago orain lengo txantxak.

Gau afte mundua bapo atzipetu dute.

Erijiogafik jaiki diraila, komunismoa ez jabetzagaitik, "emalla marxista" bein da betiko aspiraziragatik...

Baña... ka!...

Au ez duk Abisini.

Espiazgoan

Rusia'k gogor zigortuko dauz

RUSIA'N IXIL-BATZARETAN

Moscu.—Radek eta Riatkov eta lanpide gaztaindjdun eta atzo jaurundbatez Epafiegiratu giran beste askok, ginizza ta baltzajide-batzar batzuetan eslu-aspikeri atzefietako areriunkin bij batzaz batzuk egin aituztela azaldu da, Rusia'n jaunbokoeria eraci ta erusiar efi beria otsein biurtu-asmoa.

Aginturitza luferatu ta Lenin espetxeratzeko 1918'gnez. gizasaldarialkin ituunben bat egin zuteia esan dute "Izvestia" ta "Pravda" Gobernuko izparringijak.

Trotzki'ren morot ote ziran ere, salatu dituzte. Beria Lateri ta Stalin auf-ka jarduin zutena ere.

Europa'ren erdiatzaz jabetzea beste asmorik ez maltufok, Gauf au aftu, bigaf ura, ta etzi bestea...

Politki, kompañeo, politki.

XX eunkia, "siglo", duk gero...!

* * *

Blum jaunaren pazientzia pikota joan zan.

Edozertarako gertu dagoela dirudi, Prantzia'kin konta iteke gauf. Eztu geiago fascismoaren maltzufkeritik jasango.

Inglatefa'n derioñeko gudaritza jafi dute; prest dande gerta liteke'nerako.

Efusi berfiz, idia baño gogofago dago edozein erasori arpegi emateko.

Kontuak kontu diink, baña, au ezala aunzaren gaberdiko estula...

¡Ez afaioa!

* * *

"Utzufe" itzkofak zion bezela, Europa'ko lufak gasolinez bustiak daude.

Fascistak izan dira gasolin-ofen zabaltzale.

¡Lenengo poxpolu pistua eurak botako ote dute? Baliteke. Ori seguruago.

Gero, su ikaragafi ori, eurak nai ordoko eta itzalliko. Damutuko zaiote ezertan asla.

Bestela... denbora testigu!

BASAFI

¿Nork asmatua da naste au?

Nere zorionekoa amonatxoa nerekin asafe dabil. Gesuf maltik eta geuf itufitik jan eta edaten oitua nunbait, egiari iges egiten dio beti.

Zorionoko "bizkaitafak" egin ditu irentsi. Alderdi ortan ezin lejke egon. Ipernuko "Galtxagorri" ere "santu" bat omen bizkaitafen onduan. Nik ordea dana barkatzen dut berari, amonak beraz ezer gutxi baitaki. Irakaslea da eta ofi esin dio' barkatu. Irakaslea da gure amonak eta ez bakafa, bikoitza da gure beftiunren maiazua. Orotizen baseri afpegi-xabai ura? Aretxen jabea ta jabe oren emaztea dira gure zafaren naixuak, ugarabatza ta ugazabandorea beraz. Españik "derecha" alderdi nagatakoak biak bata baño bestea "derecha,'go, bata baño bestea: "Arriba España!" zalango. "Bombardeo,'en bilduréz beren jauregi bikaifak utzi eta gure amona bizi dan baserira etofi eraran igaro dan irala'ren zakenaldiaren Berri jauregiak ondo zaindutta daukate, beren txauponak (erbestetan noski) oraindik obeto, bañan beste ezertxo baño obeto berep buruak, beren laroa eorde izan ditustte. Ayen bildufa! Egunaro begiratzen oroen dute leyotik Durango aldera... zer? Zertarako? Begieren zaldi txuria noiz ikusiko urduri da ode. Lekutan zok..? "Junkers" eta "Caproni" beia-beltzak datozkienian ayen nozai bij-ba, makarol mazek taski. Baña txoriok beren kotzak Bilbo'ra bota ezinda beren aftetko bat sugarétan erorizen ikusi ten ba'dute ayen naigabea! Au dijoan amonagana ta asten zaizkio ifon dranak esaten: Estago ortarako eskubideik! Patxista gizajoak! "Arriba España!" "Abajo los bizkaitafas! Gaiztoak dira gero oyek bizkaitafok!

—Oyek—darautzu amonak—lurbiran diran gaiztoenak dira, oyek masoyak...

—Edefki esanda—diotse matxnak—, Orixe esan biaf diozu gaztean ufengoan. Eta beste zeregiñik ezpala bezela au etofi aztaiden orixe esatera atzo goizegan.

—Gaiztoak dira gero oyek bizkaitafok, Bilbao "bombardeatu" beafa-egin da ori egiten ere utzi ez ta ofez-guñera derztxen egazkin edef bati su eman. Olako gauzak egiten ditustenak gizon gaiztoak dira, gaiztoenak, masoiak-ta au esatean ostikada edo oinkada eman nizan lufari.

—Pafe egiteko gogoa ematen didazu eure jardunakin. Zuk zef dakizu ba gai ofetan? Orduan egiak apurtzen, etxeak bifintzen, emakume gaznak eta aurtxo efukafiak erafiztea ez ustea edo debekatzea gaiztakeri aundia da? Ori egiten ez uztea masoi itzatea da? Ta Madrid eta beste efi batzuek an España eta Otxandijo, Markina, Lekeitio ta abaf emen Euzkadi'n bombardeatu ta ori egiteko aginduak datozkiz ser dira? Masoyak. Eta nork asmatu zuen naste au? Deretzak, Molotk, Keipo'k. Ta zer dira oyek? Zeruko deunak? Bai zera. Masoi buruak.

PAKE-NAI.

Euzko Ikaskuntza

Euzkadi'ko Ikaskuntzak Euzkadi'ko Ikaskuntzak

Ez da oraindik denbora asko euskotaf jakintsu onek bere bizien befi Golko-Jauari eman diola, eta bere ocoimena ikusia asiua dago gure aftean. Bera bizi zan bitafteau berei zena aufera ta atzera erabili zutenak berak izan dira lenengo astu dutenak.

Patxisten alde zegola edo etzegola gora bera, naikoa zan da orain beregaik gaizki esana ta marmafa erabiltzeko. Ez dakit nik Unamuno patxisten alde zegoan edo ez. Nork jakingo duan ere zalla da esatea, ain bere-berea bai zan euskotaf jakintsu ai bere egintza guzietan. Baña alen alde edo gure alde izan, gizona eztu gorratu beaf bere egintza bat edo batengatik, batez ere egintza ori ondo jakin gabe.

Abertzaleen aufka Unamuno'k baña geiago gutxik egingo zuten noski here bizian, baña ala ere ora orain ¡beftzale bat bere oroitza beftzen. Zergatik? Gizon baten politika ibilkerak bere gañerako bizittzakin ser ikusirik ez dualako. Ta Unamuno'k politikatik kanpora egin du bere bizi-ko lanik agiriena.

* * *

Gaufko nere idarji ontan Unamuno'n bi tankera ikusi nai nituke.

Bat, bere euskotasuna. Bestea, euskel gauetan egin duan lana.

Bilbotaf -spatsu au eusko-euskoa zan bere gauza guzietan. Bere irakera guziak, bere egintz guziak, here euskotasuna agertzen dute. Erderaz "unamunadas" izena jafi dizkioten bere egintza guziak eusko usai oso aundia zuten. Bere idastietan, bere itzetan ta bere bizi tankeran eusko usaia berakin zerman.

Askotan ainbest-ri berdifeza iruitu egin tza olek (batez ere españafai) eltzaioterke ain berdifezak iruditzako eusko biya obeto esagutzen baluteke. Unamuno'n politika aldakerak iruditzen zizkioten oek ez dira aldakeak, geiesan aldaku direnak ez dira berak bazik. Berak gauza guziotako bere"bere ikuste bat zuan ta baloitzak bere ikuste iratza ez da noski politika'n aldatzea, ta batez ere berak sentiztzen zuang esaten zuan, argi ta garbi, ta askotan bere atzetik asko joan iman dira oldozketat.

Unamuno'k beti ganza bat lenengo esa tzen zuan, besteak baña lenago, ta, jakifia, gauza befiak beti berdifesak ta askotan aldrebesak iruditzen zaizkiote askori. Ta Unamuno'n izate-tankera ori oso euskotafa da. Gauza oek España'n esan beafean, Euzkadi'n esan bali- gure euskeldunak ie-i bat emango lioteke: "ateraldia". "Ateraldiak" dira geienetan (euskeraz izendatutik) Unamuno'n esatenk, baña ia beti "ateraldi" sustraikoak.

* * *

Beste alderdia, Unamuno'n lanak dira. Eta degu esagutzen (askok beintzat) berak euskel-gaiz egin zituan lanak. Emen batzuk agertzea da gaufko nere asmoa, oraia burura datorzkiltzenak beintzat.

Bere lenengo k'aale " oinkadak euzko -ikaskuntza emanak ditu. "Revista de Vizcaya" izena duan aldizkingian euzko-lan asko idatziak ditu. Bere lenengo idaztiak "Del elemento alienígena en el idioma vasco" izena du ta egiz lan edef-edefa da.

Bere "Ensayos" liburuan, "La cuestión del vascuence" izena duan lan edefa argitaratu zuan.

Baña bere lanik edefenetakoa, noski gaontan, Humboldt'en befi emateka izan da. Nere iñarri batean. (1) esan det, alemanko jakintsu onen bizien befi emateaz-ean, Unamuno'k argitaratu zuan idaztien izena. Alemandafea "Keizeskisxzau aus Biscaya" izena du, ta Unamuno'k bere itzaltzean "Bocetos de un je a travé del País Vasco" jafi zion. Lan au lenengo aldiz Doností'ko "Euskal - Efia aldizkingian agertu zan ta gero Eusko-Ikaskuntzak berfiz argitaratu zuan.

Ona emen, labuf-labuf, Unamuno'ren erjotzak burura ekafi dirkidan lefoak.

Jakintsu zan, bilbotaf au, ta oso euskaldduna ta beaf beafekoa degu bere gogoa gurekin eukitzea, bere gorputza, orain beintzat, izan al esin degun bitafteau.

KAYEKOA

(1) Donostiko "El Pueblo Vasco" egunerokoak igandero argitaratzen zuan ofian argitaratzen ixan zan emen al tazen detza nere lan au. "Whilhem von Humboldt" izenpean argitaratu zuan, beste euskel-gauza zale batzuen bizien befi emateakoan.

Bizkaiko Ikastetxe Berria

Lekeitio'ko Ikastetxe Berria

Lekeitio'ko Ikastetxe Berria, Ikastetxe Berria, Lekeitio'ko Ikastetxe Berria, Lekeitio'ko Ikastetxe Berria, Lekeitio'ko